

اقتصاد باغبانی

بیمه باغات و نقش آن در ماندگاری و حفظ باغات کشور

سید ابوالفضل جوادیان^۱ داریوش فرزانه^۲

۱- عضو هیئت مدیره صندوق بیمه محصولات کشاورزی

۲- کارشناس و رئیس دایره تحقیقات بیمه‌های صندوق بیمه محصولات کشاورزی.

بی شک کشور ایران به عنوان قطب تولید محصولات باغی از پتانسیل ویژه‌ای در جهان برخوردار است. وسعت کشور و وجود تنوع اقلیمی در آن امکان تولید و توسعه محصولات باغی بی شماری را فراهم آورده است تا آنجایی که ایران از لحاظ تنوع و تولید محصولات باغی همواره جزء ۱۰ کشور مهم دنیا قرار داشته است. وجود بیش از ۵۰ محصول باغی با سطح زیر کشت بیش از ۲۱۰ هزار هکتار باغ و میزان تولید بیش از ۱۲ میلیون تن بیانگر قدرت بخش باغات در تولیدات کشاورزی کشور می‌باشد. از طرف دیگر وجود مخاطرات فراوان اقلیمی در کشور باعث شده تا ایران جزء ۱۰ کشور بلاخیز دنیا قرار گیرد. بنابراین تولید در بخش کشاورزی با ریسک فراوان همراه می‌باشد. فراوانی خطر و تأثیر گذاری آن در بخش باغبانی به مراتب بیش از سایر بخش‌ها (به دلایل مختلف مانند عدم گریز از خطر، عدم امکان جایگزینی و...) می‌باشد. بنابراین اهمیت بسیار بالای بخش باغبانی در کشور و وجود مخاطرات فراوان در تولید، وجود یک سیستم حمایتی را ایجاب می‌نماید. بهترین شکل حمایت از تولید، سیاست‌های بیمه‌ای می‌باشند. افزایش سرمایه گذاری و ثبات عمومی در اقتصاد کشور از طریق تثبیت درآمد کشاورزان در بخش کشاورزی، تغییر وضعیت از مدیریت بحران به مدیریت ریسک، افزایش بنیه مالی تولید کنندگان خسارت دیده و باقی ماندن ایشان در چرخه اقتصادی، افزایش روحیه تعاون و کمک رسانی جمعی و کمک به شأن

و منزلت تولیدکنندگان خسارت دیده و تغییر وضعیت از اعانه بگیر دولت به ایجاد حق قانونی به عنوان مهمترین مزایای بیمه محصولات کشاورزی محسوب میگردد. لذا بر این اساس صندوق بیمه محصولات کشاورزی با هدف حمایت اصولی و ضابطه مند از تولیدکنندگان بخش کشاورزی از سال ۶۳ عملاً فعالیت خود را در کشور آغاز نمود. این صندوق بیمه محصولات باغبانی را از سال ۷۶ در دستور کار خود قرار داد و در سال نخست عملیات اجرایی بیمه باغات، ۱۰۰۰ هکتار از باغات انگور و خرما تحت پوشش خدمات حمایتی صندوق بیمه محصولات کشاورزی قرار گرفت. با توجه به اهمیت اقتصادی این فعالیت در کشور و استقبال روزافزون باغداران، در کوتاه مدت حجم فعالیت‌های صندوق بیمه در این عرصه افزایش یافت بطوریکه در حال حاضر ۲۰۹۴۰۸ هکتار از باغات کشور با ۱۹۴ تعرفه بیمه‌ای از خدمات حمایتی بیمه برخوردار است. لذا در این مقاله سعی شده است ضمن معرفی و بیان تاریخچه بیمه باغات در کشور، روند توسعه بیمه باغات شیوه‌های اجرایی، نقش دولت در بیمه باغات، خسارتهای وارده و تجزیه و تحلیل عوامل خطر تهدید کننده و سهم هریک از آنها در میزان غرامتهای پرداختی در چند سال اخیر در جهت مدیریت مطلوبتر تولید و در نهایت چشم انداز آینده بیمه باغات و برنامه‌های صندوق بیمه در این عرصه در برنامه چهارم توسعه اقتصادی ارائه راهکارها و پیشنهادهایی در جهت توسعه بیمه باغات در کشور و افزایش رضامندی بیمه گذاران از آن، تشریح گردد. ف-ن-۲۱۴

واژگان کلیدی: بیمه محصولات کشاورزی، بیمه باغات، عوامل خطر، تعرفه بیمه ای، غرامت پرداخت